

horizontale zijtakken afleggers vormen.

Bij beide ontstaanswijzen (hakhout of vorming van afleggers) ontstaan struikvormige eiken. Wat waren dan de eikenstruiken op de Wilde Kamp die groeiden op de huidige plek van de eikenclusters en op de kadastrale kaarten werd geclassificeerd als hei of als hei met struiken? Op de Wilde Kamp is het in 1832 aanwezige hakhout nu een spaartelgenbos. De eikenclusters staan in een gebied dat anders wordt geclassificeerd en tonen geen sporen van duidelijke hakhoutstoelen. Ooggetuigeverlagen van de Wilde Kamp en van het nabijgelegen Boeschoten spreken expliciet over begraasde struiken en niet over hakhout (waar ze dat elders wel expliciet noemen). Sterke begrazing door schapen hield de struiken klein, net zoals runderen, reeën en edelherten dat tegenwoordig nog doen. Deze begrazing door schapen kan de oorzaak zijn van de langdurige periode van eerdergenoemde trage groei die is aangetroffen in een van de eikenclusters. Voor de Wilde Kamp kan de term hei met struiken dus letterlijk worden genomen en beschrijft het een open vegetatietype waarin struikvormige eiken voorkwamen die kort werden gehouden door begrazing. Onder deze omstandigheden kan het ontstaan en de grootte van eikenclusters dus worden verklaard door vorming van afleggers aan begraven geraakte zijtakken.

Op dit moment wordt in opdracht van het Geldersch Landschap een vervolgonderzoek uitgevoerd onder coördinatie van de leerstoelgroep Bosecologie en Bosbeheer van Wageningen Universiteit. Dit onderzoek moet verder duidelijkheid brengen over de groeidynamiek en morfologische ontwikkeling van (begraasde) eikenstruiken en de ondergrondse kenmerken van de eikenclusters op de Wilde Kamp. Verder wordt onderzocht welke informatie het jaarringpatroon van bomen bevat over de ontstaansgeschiedenis (hakhout, spaartelgen, gezaaide eiken). Met de resultaten van dit onderzoek kan hopelijk meer duidelijkheid worden verkregen over de (ontstaans)geschiedenis en de ouderdom van deze opmerkelijke eiken in het oude cultuurlandschap van de Veluwe. ♦

Paul Copini, Joukje Buiteveld, Ute Sass-Klaassen en Jan den Ouden zijn werkzaam bij het Centrum Ecosystemen van Wageningen Universiteit en Researchcentrum. Jan.denOuden@wur.nl

Joan de Vries heeft afscheid genomen

Na een dienstverband van dertig jaar heeft Joan de Vries de Hogeschool Van Hall Larenstein verlaten. Hij werkte er als hogeschooldocent bos- en natuurbeheer. Ter gelegenheid van dit afscheid was een minisymposium georganiseerd. Er werd niet teruggeblikt, maar door verschillende sprekers juist vooruitgekeken. Los van de inhoud kostte dit meer tijd dan gedacht, zodat de enige die achterom mocht kijken, namelijk Joan zelf, daar eigenlijk te weinig tijd voor kreeg. Jammer. Naar aanleiding van dit afscheid een mini-interview.

Altijd al leraar willen worden?

Nee, had ik niet aan gedacht. Ik werkte destijds bij de Dorschkamp als onderzoeker werkmethodeverbetering en deed onder andere tijdstudies. Ik werd op een zondagavond gebeld. Of ik als docent wilde invallen op de BCS [de Bosbouw en Cultuurtechnische School-red.]: bosexploitatie. De andere dag graag beginnen. Tja, wat zeg je dan? Mijn vrouw werkte in het onderwijs en die riep meteen "niet doen!", maar het leek me toch wel wat. Ik bereidde een les voor zoals ik dacht dat wel goed zou zijn en meldde mij op maandag in de loop van de ochtend in Velp. Bij de receptie wist men van niets. Of ik een rooster had? Nee, dat had ik niet. Ik werd toen aan een toevallig voorbijkomende leerling gekoppeld en ben zo naar een klas gegaan. Daar heb ik mijn eerste les gegeven.

Ik kan me dat goed herinneren. Toeval of niet, maar ik zat toen in die klas. De les ging over oogstsystemen en uitsleepmethoden. Compleet met overheadsheets . . .

Ja, en ik was best zenuwachtig. Ik heb ook de hele tijd mijn papier in de gaten gehouden, maar een leerling . . . die heb ik niet gezien. Geen pedagogische ervaring, hè.

Wij vonden het wel een interessante les.

Nou, het is erg leuk om dat te horen na dertig jaar, haha. Het is overigens wel een mooi voorbeeld van één van de veranderingen in het

onderwijs. Zelf ben ik natuurlijk ook veranderd, ook al door het volgen van didactische cursussen en zo, maar zo klassikaal werken, dat gebeurt nog weinig. Het is nu projectonderwijs geworden. Een paar lessen om een thema voor het voetlicht te brengen, dat is het klassikale contact.

Is het onderwijs nu beter dan vroeger?

Dat kan je denk ik niet zo zeggen. Of het slechter is ook niet; het is anders. De selectie aan de poort is verdwenen. Er zijn gewoon meer leerlingen. Daar zijn goede bij en minder goede. Doordat in groepen gewerkt wordt is het peil, denk ik, wat genivelleerd. Toen ik begon waren er twee bosbouwklassen van 25-30 studenten [middelbare en hogere-red.], waar ook natuurbeheerders en rentmeesters inzaten. Nu zijn er vier groepen op de Hogeschool met alleen al 70 tot 80 studenten. Het past in de maatschappelijke ontwikkeling, individuele ontwikkeling en het groepsgebeuren. En niet voor iedereen is er plaats op de arbeidsmarkt.

Had je nog taken naast het lesgeven?

Ja, twee eigenlijk. Ik werkte als coördinator voor het derde en vierde leerjaar. En via de praktijkwerkveldcommissie hield ik me voor de school op de hoogte van de ontwikkelingen in de praktijk.

Is de school een trendsetter?

Nee, ik denk dat we volgend zijn. We doen ook geen eigen onderzoek; we geven kennis door en we leren vaardigheden aan. Onze studenten moet problemen kunnen oplossen. Dat is het.

Bestaat er nog zoiets als houtteelt?

Onderdelen komen wel aan de orde als we werken aan het thema 'beheerplan'. Inventarisatie, houtmeten . . . maar verder is het eigenlijk meer bosontwikkeling geworden.

Wat ga je nu doen? Blijf je actief in de bosbouw?

Er waren wel een paar vragen, maar die heb ik afgehouden. Eigenlijk wil ik nu niets doen op bosbouwgebied. Misschien iets in het veld er omheen: Bomenstichting, IVN . . . Ik ga ook lekker schilderen; een hobby waaraan ik nu tot mijn genoegen meer tijd aan kan besteden.

Joan de Vries wordt binnen Van Hall Larenstein als docent opgevolgd door John Smits. John Raggars is inmiddels al eerder benoemd als hogeschooldocent.

Ido Borkent